

РЕЦЕНЗИЯ

от проф. д-р Емилия Първанова Панайотова, член на научното жури в конкурса за заемане на академичната длъжност „професор” – област на висшето образование 3. Социални, стопански и правни науки, професионално направление 3.6. Право, специалност Финансово и Данъчно право в Юридическия факултет на СУ „Св. Климент Охридски“, обявен в ДВ, бр. 96/2023 г., с кандидат доцент д-р Атанас Огнянов Симеонов

1. В конкурса за професор по финансово и данъчно право в Юридическия факултет на СУ „Св. Климент Охридски“ доц. д-р Атанас Огнянов Симеонов е единствен кандидат. За участието си в него той представя четиринадесет научни труда: монографията „Издаване на решения по прилагане на митническото законодателство на Европейския съюз“ (С., УИ „Св. Климент Охридски“, 2023 г., 434 с.), две студии, осем статии и три учебни пособия.

2. Атанас Симеонов е магистър по право от СУ „Св. Кл. Охридски“ от 1997 г. От 1999 г. до 2008 г. последователно е асистент, старши асистент и главен асистент в катедра “Административноправни науки” на ЮФ на СУ „Св. Кл. Охридски“, а след успешно защитена през 2008 г. дисертация на тема „Митническо задължение” е доктор по право. От 2014 г. е доцент по финансово и данъчно право в същата катедра.

Доц. д-р Атанас Огнянов Симеонов води лекционни курсове по учебните дисциплини „Финансово право“, „Данъчно право“, „Основи на финансовото право“, „Правен режим на международните организации“, „Правен режим на международните икономически организации“, „Митническо право“ пред студентите в ЮФ на СУ „Св. Кл. Охридски“, както и „Финансов контрол на

публичните средства“ в Докторантското училище към факултета. Следва да се подчертае, че доц. д-р Атанас Симеонов съчетава успешно преподавателската, научно-изследователската и практическата си дейност. От 2003 г. и понастоящем е адвокат в САК, член е на редакционната колегия на списание „Съвременно право“, участва и в множество семинари и конференции, посветени на актуални въпроси на публичното право.

3. Монографията „Издаване на решения по прилагане на митническото законодателство на Европейския съюз” е първото българско цялостно научно изследване, което разглежда прилагането на единната нормативна уредба на ЕС по издаване на индивидуални административни актове от митническите органи на държавите членки. Актуалността на темата се обуславя от нарастващата роля на международната търговия, което изисква създаване на по-опростени и улеснени правила, стандартизиране на търговската документация и трансфера на информация и данни, и гарантиране на идентичен подход при обслужването на международния стокообмен, като крайната цел е максимално ефективен и своевременно достъп на стоките до пазарите. Работата очертава недостатъци на общия ред за издаване на индивидуални административни актове от митнически органи на отделните държави членки на ЕС, и предлага промени на действащото митническо законодателство за отстраняването им.

Изследването се характеризира със структура, включваща въведение, четири глави, заключение и библиография.

Трудът се отличава с множество приноси моменти, част от които са следните:

- Въвеждане на легално определение на понятието „стока“, макар и неизчерпателно, което би допринесло за допълнителна яснота по отношение на обекта на облагане с мита, като дефиницията на понятието, съдържаща се в параграф 1, точка 14 ДР ЗМ, може да бъде използвана с малка корекция.

- Направена е обоснована критика на новата обща регламентация на издаване на индивидуални административни актове от митническите органи на държавите членки, приета без да са анализирани в дълбочина съответните национални правни уредби по този въпрос.

- Аргументирано е предложението да бъде изградена обща митническа администрация на ЕС, която самостоятелно да администрира прихода от мита в бюджета на ЕС, успоредно с което да се уеднакви административноправният режим по устройството и правомощията на митническите администрации на отделните държави членки.

- Изяснено е съдържанието на редица понятия, употребени в Митническия кодекс на Съюза (МКС), което допринася за теоретичното и практическото осмисляне на проблематиката.

- Работата предлага подробен анализ на въпросите относно издаването на обвързваща информация за тарифното класиране или произхода на дадена стока, продукт или материал, като са направени конкретни предложения за промяна в съществуващата нормативна база, като например необходимостта от отпадане на изискването към заявителя за издаване на обвързваща информация да посочва правното основание за определяне на произхода. Подобно задължение не може да бъде вменено на пасивния субект по митническото правоотношение.

- Обоснована е необходимостта от допълнение и изменение на уредбата в закона за митниците на последващия митнически контрол при внасянето или изнасянето на стоки на и от територията на ЕС, с цел синхронизиране със сходните уредби в ДОПК и АПК, към които се препраща.

- На основата на задълбочен анализ и съпоставка на българската правна уредба и тази, прилагана у нас като държава членка на ЕС, са направени множество предложения *de lege ferenda* за изменения както в националното, така и в законодателството на ЕС, съобразяването с които би елиминирало редица практически проблеми в прилагането на митническото законодателство.

Предвид очертаните приноси на представения труд несъмнено се налага изводът, че той е с необходимото теоретично и практическо значение за изясняване и усъвършенстване на правната уредба, която е предмет на изследване. Научната стойност на монографията се обуславя и от използваните методи при анализа на относимото законодателство. Сред тях се открояват сравнителноправният и правнологическият методи на изследване. За постигнатите резултати на труда допринася и детайлното познаване от доц. д-р Атанас Симеонов на свързаната с разглежданите въпроси практика на

българските съдилища, на Съда на ЕС, а също така и на КС на Република България.

4. Доц. д-р Атанас Симеонов представя за участие в конкурса още осем статии, две студии и три учебни пособия.

4.1. Представените студии са:

А) Митническо сътрудничество в рамките на всеобхватно икономическо и търговско споразумение между Канада, от една страна, и Европейския съюз и неговите държави членки, от друга страна. Върховенство на правото – Актуални проблеми, редактор/и: доц. д-р Катерина Йочева, проф. д-р Благой Видин, проф. д-р Веселина Манева, изд. "Нов български университет", 2021, с. 64-87, ISBN: 978-619-233-199-3.

Предмет на дискутиране в студията е постигането на по-ефикасно митническо сътрудничество между САЩ и Канада от една страна и ЕС от друга. Обосновано е предложението за създаване на централизирана митническа административна структура от страна на ЕС, което ще улесни контактите с митническата администрация на САЩ и Канада.

Б) Решения, отнасящи се до обвързваща информация, издавани по реда на Митническия кодекс на Съюза. Издателство на Нов български университет (НБУ), Law Journal of New Bulgarian University (Юридическо списание на НБУ), брой: 1, 2023 г., ISSN (online): 1314-5797, 26 с.

В научното изследване са разгледани въпроси, свързани с реда за издаване на решения, отнасящи се до обвързваща информация от митническите органи на държавите членки на ЕС.

4.2. Представените по кандидатурата статии са:

А) Балансът между правата и задълженията на пасивните субекти в данъчните правоотношения. - В: За ценностите в правото, изд. "Нов български университет", 2020, с.169-175, ISBN:978-619-233-118-4.

В научното съчинение се дискутира въпросът за ефекта, който има нарастващия обем от задължения на пасивния субект в данъчното правоотношение, върху постъпленията от публични държавни вземания в бюджета. Обоснована е тезата, че нормативната уредба на публичните държавни вземания трябва да е насочена към изграждане на баланс между

правата и задълженията на субекта на облагане, за да се избегне възможен риск от провал на данъчната политика на държавата.

Б) Митнически нарушения и наказания в законодателната рамка на Европейския съюз. 50 години закон за административните нарушения и наказания – история, традиции, бъдеще. Университетско издателство "Св. Климент Охридски", 2020, с. 74-83, ISBN:978-954-07-4975-4.

В статията е направен анализ на българската и европейската теория и практика на

административното наказване за извършени административни нарушения на митническото законодателство. В резултат изводът, до който се достига е, че е необходимо приемането в отделните държави членки на идентична митническа административнонаказателната уредба. Противното би означавало митническите оператори да са в неравнопоставено положение относно начина, по който се санкционират митническите нарушения и престъпления, с което се нарушава една от основните свободи в ЕС - свободното движение на стоки.

В) Предложения *de lege ferenda* за оптимизиране на приходите в бюджета на БНТ и БНР. Медиите в България: 30 години по-късно, изд. "Нов български университет" 2020, с. 237-248, ISBN:978-619-233-143-6.

Направените в статията конкретни предложения за промяна на действащото законодателство относно изготвянето, изпълнението и отчитането на годишния бюджет на БНТ и БНР имат за цел чрез тях, от една страна да се осигури облекчаване на държавния бюджет откъм разходване на публични средства, и едновременно с това да се даде възможност за повишаване на качеството, прозрачността и независимостта на обществените медии в България.

Г) Относно Конституционно дело № 14 от 2019 г. сп. Съвременно право – София: Сиби, 1990, ISSN 0861-1815; брой: 1, 2022, с. 52-59, ISSN (print):0861-18-15.

В статията е извършен критичен анализ на решението на КС по конституционно дело № 14 от 2019 г. и са направени предложения за изменение на уредбата на някои въпроси, свързани с регистрацията по ЗДДС, за да се преодолеят допуснатите от законодателя недостатъци.

Д) Обезсилване на благоприятни решения, издавани от митническите органи по реда на Митническия кодекс на Съюза. сп. Съвременно право – София:

Сиби, 1990, ISSN 0861-1815, брой: 3, 2022, с. 7-22, ISSN (print):0861-18-15, Ref, IEEE Xplore.

В статията се разглеждат конкретни казуси, свързани с внасянето и изнасянето на стоки през митническата граница на ЕС, като се предлагат решения на спорните въпроси, с което се допринася за намаляване дела на незаконосъобразната дейност на митническата администрация.

Е) Отмяна и изменение на решения издадени без предварително заявление по реда на Митническия кодекс на Съюза. Списание „Норма“, брой: 1, 2023, с. 1-10, Издателство „Сиела“, ISSN (online): 1314-5118.

В изследването аргументирано се дават конкретни решения на проблеми, посочени в теорията, а също на такива, възникващи в практиката при отмяната и изменението на решения на митническите органи, издадени без подаване на предварително заявление от заинтересованото лице.

Ж) Отмяна и изменение на благоприятни решения по реда на Митническия кодекс на Съюза. списание „Норма“, брой: 4, 2023, с. 1-13, Издателство „Сиела“, ISSN (online): 1314-5118.

В статията са разгледани спорни въпроси на отмяната и изменението на благоприятни решения на митническите органи по реда на Митническия кодекс на Съюза и са предложени варианти за решаването им.

З) По някои въпроси относно отклонението от данъчното облагане по смисъла на чл. 16 от Закона за корпоративното подоходно облагане или скритото разпределение на печалбата по смисъла на § 1, т. 5 от допълнителните разпоредби на Закона за корпоративното подоходно облагане. списание „Норма“, брой: 9, 2023, с. 1-13, Издателство „Сиела“, ISSN (online): 1314-5118.

Извършеният в статията анализ допринася за преодоляване на трудности в практиката на органите на НАП при диференциране на отделните видове доходи, респ. приходи на ЮЛ и ФЛ, давайки отговор на конкретни въпроси по правилното им категоризиране.

4.3. Представените по кандидатурата учебни пособия са:

А) Сборник казуси по финансово право. Издателство „Нова звезда“, София, ISBN 978-619-198-175-5, научен редактор: доц. д-р Гинка Симеонова, 70 с.

Учебното пособие има за цел да подпомогне студентите в Юридическия факултет в прилагането на финансовоправната теория при решаването на казуси от практиката. Казусите са съобразени с преподаваната материя и следват нейната последователност.

Б) Сборник казуси по данъчно право и данъчен процес. Издателство „Нова звезда“, София, ISBN 978-619-198-174-8, научен редактор: доц. д-р Гинка Симеонова, 70 с.

Сборникът с казуси е предназначен да улесни студентите в Юридическия факултет в усвояването на данъчното право и данъчния процес чрез подчертаната си практическа насоченост. Включените в него казуси имат за предмет основни въпроси на данъчното право и процес.

В) Сборник примерни тестове по финансово и данъчно право. Издателство „Нова звезда“, София 2023 г., ISBN 978-619-198-177-9, научен редактор: доц. д-р Гинка Симеонова, 96 с.

Учебното пособие има за цел да отстрани затрудненията на студентите в процеса на обучението им по финансово и данъчно право, породени от множеството специфични правни институти в предметния обхват на тези правни отрасли.

Публикациите, с които доц. д-р Атанас Симеонов участва в конкурса за професор, са посветени на актуални въпроси на финансовото и данъчното право. Във всички тях авторът излага аргументирано мнението си по дискутираните проблеми. Посочените научни трудове са не само с теоретично, но и с практическо значение. Те могат да бъдат използвани както за усъвършенстване на законодателството, така и за уеднаквяване на неговото тълкуване и прилагане.

5. Като цяло научното творчество на доц. д-р Атанас Симеонов следва да получи положителна оценка поради теоретичното и практическото му значение. Публикациите му са новост в науката и са резултат на неговата лична научноизследователска работа. Същевременно чрез своите изследвания доц. д-р Атанас Симеонов демонстрира способността си да идентифицира важни обществени проблеми, да ги изследва обстойно и да предлага убедителни пътища за решаването им.

В заключение, предвид изложеното относно преподавателската, практическата и научноизследователската дейност на доц. д-р Атанас Симеонов считам, че той отговаря на всички условия за заемане на академичната длъжност „професор“ съгласно чл. 29, ал. 1 от Закона за развитието на академичния състав в Република България. Поради това

препоръчвам на научното жури да предложи на Факултетния съвет на Юридическия факултет на СУ „Св. Кл. Охридски“ да избере за професор по финансово и данъчно право доц. д-р Атанас Огнянов Симеонов.

гр. София
март 2024 г.

Подпис:
(проф. д-р Емилия Панайотова)